EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.5.2020.
COM(2020) 505 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o Nacionalnom programu reformi Njemačke za 2020. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Njemačke za 2020.

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o Nacionalnom programu reformi Njemačke za 2020. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Njemačke za 2020.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika[1], a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža[2], a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

(1) Komisija je 17. prosinca 2019. donijela Godišnju strategiju održivog rasta i time označila početak Europskog semestra 2020. za koordinaciju ekonomskih politika. Posebnu je pozornost posvetila europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili 17. studenoga 2017. Komisija je 17. prosinca 2019. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela i Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu se navodi da je Njemačka jedna od država članica za koju je potrebno provesti detaljno preispitivanje. Istog je dana Komisija donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja.

(2) Izvješće za Njemačku[3] za 2020. objavljeno je 26. veljače 2020. U izvješću je ocijenjen napredak Njemačke u smislu preporuka za Njemačku koje je Vijeće donijelo 9. srpnja 2019.[4], mjera poduzetih nakon preporuka donesenih prethodnih godina te napredak Njemačke u ostvarenju njezinih nacionalnih ciljeva strategije Europa 2020. Izvješće

[1] SL L 209, 2.8.1997., str. 1.
[2] SL L 306, 23.11.2011., str. 25.
[3] SWD(2020) 504 final.
[4] SL C 301, 5.9.2019., str. 117.

sadržava i detaljno preispitivanje u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 1176/2011, čiji su rezultati također objavljeni 26. veljače 2020. Komisija u svojoj analizi zaključuje da u Njemačkoj postoje makroekonomske neravnoteže. Konkretno, visoki suficit tekućeg računa rezultat je niske razine ulaganja u odnosu na štednju i ima prekogranični učinak.

(3) Svjetska zdravstvena organizacija službeno je 11. ožujka 2020. proglasila globalnu pandemiju bolesti COVID-19. Pandemija je ozbiljna javnozdravstvena kriza koja pogađa građane, društva i gospodarstva. Veliko je opterećenje za nacionalne zdravstvene sustave, uzrokuje poremećaje u globalnim lancima opskrbe, kolebanja na financijskim tržištima, šokove potražnje potrošača i negativno utječe na razne sektore. Ugrožava radna mjesta, dohotke radnika i poslovanje poduzećâ. Uzrokovala je snažan gospodarski udar čije se ozbiljne negativne posljedice već osjećaju u Europskoj uniji. Komisija je 13. ožujka 2020. donijela Komunikaciju[5] u kojoj je pozvala na koordiniran gospodarski odgovor na krizu suradnjom svih dionika na nacionalnoj razini i na razini Unije.

(4) Više država članica proglasilo je izvanredno stanje ili je uvelo izvanredne mjere. Sve izvanredne mjere trebale bi biti strogo proporcionalne, nužne, ograničena trajanja i u skladu s europskim i međunarodnim standardima. Trebale bi biti predmet demokratskog nadzora i neovisnog sudskog preispitivanja.

(5) Komisija je 20. ožujka 2020. donijela Komunikaciju o aktivaciji opće klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu[6]. Ta klauzula olakšava koordinaciju proračunskih politika u vrijeme ozbiljnog gospodarskog pada, kako je utvrđeno u članku 5. stavku 1., članku 6. stavku 3., članku 9. stavku 1. i članku 10. stavku 3. Uredbe (EZ) 1466/97 te članku 3. stavku 5. i članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) 1467/97. Komisija je u Komunikaciji Vijeću iznijela stajalište da trenutni uvjeti dopuštaju aktivaciju te klauzule zbog očekivanog ozbiljnog gospodarskog pada prouzročenog pandemijom bolesti COVID-19. Ministri financija država članica složili su se 23. ožujka 2020. s Komisijinom procjenom. Aktivacijom opće klauzule o odstupanju dopušta se privremeno odstupanje od kretanja prilagodbe prema srednjoročnom proračunskom cilju, pod uvjetom da se time srednjoročno ne ugrozi fiskalna održivost. Vijeće na preporuku Komisije može za korektivni dio donijeti i odluku o usvajanju revidirane fiskalne putanje. Aktivacijom opće klauzule o odstupanju ne obustavljaju se postupci u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, nego se državama članicama omogućuje da odstupe od proračunskih zahtjeva koji bi se obično primjenjivali, a Komisiji i Vijeću da u okviru Pakta poduzmu potrebne mjere za koordinaciju politika.

(6) Nužno je kontinuirano djelovanje radi ograničenja i nadzora širenja pandemije, povećanja otpornosti nacionalnih zdravstvenih sustava, ublažavanja socioekonomskih posljedica mjerama potpore poduzećima i kućanstvima te radi uvođenja adekvatnih zdravstvenih i sigurnosnih uvjeta na radnom mjestu u cilju nastavka gospodarske aktivnosti. Unija bi trebala u cijelosti iskoristiti razne instrumente koji su joj na raspolaganju i tako poduprijeti napore država članica u tim područjima. Istodobno bi države članice i Unija, izvlačeći pouke iz krize, trebale surađivati na pripremi mjera potrebnih za povratak na normalno funkcioniranje naših društava i gospodarstava te na održiv rast, koje bi među ostalim uključivale zelenu tranziciju i digitalnu transformaciju.

---

5 COM(2020) 112 final.

6 COM(2020) 123 final.

(7) Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 naglasila je fleksibilnost koju jedinstveno tržište nudi radi prilagodbe u izvanrednim situacijama. Međutim, da bi se osigurao brz i neometan prelazak na fazu oporavka i slobodnog kretanja robe, usluga i radnika, izvanredne mjere koje sprječavaju normalno funkcioniranje jedinstvenog tržišta moraju se ukinuti čim prestanu biti neophodne. Aktualna je kriza pokazala da su u zdravstvu potrebni planovi pripravnosti za krizne situacije, uz poboljšane strategije nabave, diversificirane lance opskrbe i strateške rezerve osnovne medicinske opreme. Ključni su to elementi za izradu širih planova pripravnosti za krizne situacije.

(8) Zakonodavac Unije već je izmijenio relevantne zakonodavne okvire[7] kako bi se državama članicama omogućilo da sva neiskorištena sredstva iz europskih strukturnih i investicijskih fondova mobiliziraju za ublažavanje izvanrednih posljedica pandemije bolesti COVID-19. Te će izmjene osigurati dodatnu fleksibilnost, ali i znatno jednostavnije i povezanije procedure. Kako bi ublažile pritisak na novčane tokove, države članice u obračunskoj godini 2020.–2021. mogu iskoristiti i stopu sufinanciranja sredstvima iz proračuna Unije od 100 %. Njemačka se potiče da u cijelosti iskoristi te mogućnosti i tako pomogne najugroženijim građanima i sektorima.

(9) Socioekonomske posljedice pandemije vjerojatno će se zbog različitih obrazaca specijalizacije nejednako osjetiti u njemačkim sektorima i regijama. To uključuje rizik od povećanja nejednakosti unutar Njemačke. U kombinaciji s rizikom od privremenog prekida procesa konvergencije među državama članicama, trenutačna situacija zahtijeva ciljane odgovore politika.

(10) Njemačka je 20. travnja 2020. dostavila Nacionalni program reformi za 2020., a 30. travnja 2020. Program stabilnosti za 2020. Kako bi se uzela u obzir njihova povezanost, programi su ocijenjeni istodobno.

(11) Na Njemačku se trenutačno primjenjuje preventivni dio Pakta o stabilnosti i rastu te pravilo o dugu.

(12) Vlada u svojem Programu stabilnosti za 2020. predviđa da će se ukupni saldo od suficita od 1,4 % BDP-a u 2019. pogoršati na deficit od 7¼% BDP-a u 2020. Nakon smanjenja na 59,8 % BDP-a u 2019., prema Programu stabilnosti za 2020. očekuje se da će u 2020. udio duga opće države u BDP-u porasti na 75¼ %. Na makroekonomske i fiskalne izglede utječe vrlo izražena nesigurnost izazvana pandemijom bolesti COVID-19.

(13) Njemačka je u okviru koordiniranog Unijina pristupa na pandemiju bolesti COVID-19 odgovorila donošenjem proračunskih mjera za povećanje kapaciteta svojeg zdravstvenog sustava, ograničenje pandemije i pomoć osobito ugroženim građanima i sektorima. Prema Programu stabilnosti za 2020. vrijednost tih proračunskih mjera u 2020. iznosi 7,2 % BDP-a. Mjere uključuju potporu likvidnosti poduzeća, ciljanu pomoć malim poduzećima i samozaposlenim osobama u obliku bespovratnih sredstava i kredita te lakši pristup programima skraćenog radnog vremenom kako bi se spriječila

[7] Uredba (EU) br. 2020/460 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. ožujka 2020. o izmjeni uredaba (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 508/2014 s obzirom na posebne mjere za mobilizaciju ulaganja u zdravstvene sustave država članica i u druge sektore njihovih gospodarstava u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus) (SL L 99, 31.3.2020., str. 5.) i Uredba (EU) 2020/558 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2020. o izmjeni uredbi (EU) br. 1301/2013 i (EU) br. 1303/2013 u pogledu posebnih mjera radi pružanja iznimne fleksibilnosti za korištenje europskih strukturnih i investicijskih fondova u odgovoru na izbijanje bolesti COVID-19 (SL L 130, 24.4.2020., str. 1.).

otpuštanja. Osim toga, Njemačka je najavila donošenje mjera koje će pridonijeti potpori likvidnosti poduzeća bez izravnog učinka na proračun, koje se u Programu stabilnosti za 2020. procjenjuju na 24,9 % BDP-a. Te se mjere sastoje od kreditnih jamstava koja uglavnom pruža državna razvojna banka KfW i novi Fond za gospodarsku stabilizaciju osnovan kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19. Za razliku od Programa stabilnosti za 2020., u Komisijinim procjenama odgode plaćanja poreza i proračunske naknade zbog smanjenja poreznih prihoda uslijed gospodarskog pada ne smatraju se diskrecijskim mjerama s učinkom na proračun. Mjere koje je Njemačka poduzela općenito su u skladu sa smjernicama iz Komunikacije Komisije o koordiniranom gospodarskom odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19. Puna provedba tih mjera uz preusmjeravanje fiskalnih politika prema ostvarenju razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija kada to gospodarski uvjeti dopuste, pridonijet će očuvanju fiskalne održivosti u srednjem roku.

(14) Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2020. predviđa se da će, ne bude li promjene politika u Njemačkoj, ukupni saldo opće države iznositi –7,0 % BDP-a u 2020. te –1,5 % u 2021. Predviđa se da će udio duga opće države u BDP-u dosegnuti 75,6 % u 2020. i 71,8 % u 2021.

(15) Komisija je 20. svibnja 2020. objavila izvješće pripremljeno u skladu s člankom 126. stavkom 3. Ugovora jer je Njemačka u 2020. planirala premašiti referentnu vrijednost deficita od 3 % BDP-a. Analiza općenito upućuje na zaključak da kriterij deficita kako je definiran u Ugovoru i Uredbi (EZ) br. 1467/1997 nije ispunjen.

(16) Prva infekcija koronavirusom u Njemačkoj zabilježena je 27. siječnja 2020., a broj slučajeva bolesti COVID-19 počeo je eksponencijalno rasti u ožujku 2020, nakon čega su njemačka tijela uvela mjere ograničenja kretanja radi suzbijanja širenja virusa, kao što su zatvaranje svih maloprodajnih trgovina koje nisu nužne, restorana, zabavnih i kulturnih ustanova, sportskih objekata, škola i sveučilišta. Bila su zabranjena sva javna okupljanja više od dvije osobe, a građani su zamoljeni da sve društvene kontakte svedu na najmanju moguću mjeru. Sama proizvodnja nije bila podvrgnuta mjerama ograničavanja kretanja, no veće su tvornice bile nekoliko tjedana zatvorene zbog poremećaja u vanjskoj trgovini i smanjene potražnje. Gospodarski izgledi znatno su se pogoršali, pa Komisijina proljetna prognoza upućuje na pad BDP-a od 6,5 % u 2020. Iako su proširene mogućnosti rada u skraćenom radnom vremenu (*Kurzarbeit*) poduzećima pomaže da zadrže radnike, čini se da nije moguće izbjeći povećanje nezaposlenosti. Prema prognozi očekuje se porast nezaposlenosti na 4 % u 2020. i oporavak na 3,5 % u 2021.

(17) Kako bi ublažila negativne gospodarske posljedice, njemačka je vlada brzo reagirala i donijela dalekosežne mjere. Malim je poduzećima, samozaposlenim osobama i slobodnim djelatnicima ponuđena izravna pomoć i do 50 milijardi EUR (izravna bespovratna sredstva). Vlada je malim poduzećima omogućila bolji i veći pristup kreditima dodijelivši putem novoosnovanog Fonda za gospodarsku stabilizaciju i javne razvojne banke KfW državna jamstva u vrijednosti od najmanje 822 milijarde EUR (24 % BDP-a), kojima se pokriva 80–90 % kreditnog rizika kreditnih banaka (u posebnim slučajevima i do 100 %). Fondom za gospodarsku stabilizaciju mogu se podupirati i velika poduzeća tako što se privremeno osigurava dodatni vlasnički kapital. Kako bi se povećala likvidnost poduzeća, uvedene su prilagodbe odgoda plaćanja poreza, predujmova poreza i kazni za neplaćanje poreza. Izmijenjena su pravila o nesolventnosti kako bi se izbjegli postupci u slučaju tehničke nesolventnosti. Pojedinačne savezne države (*Länder*) dopunjavaju savezne mjere vlastitim programima potpore. U procesu izrade i provedbe tih mjera treba voditi računa o

otpornosti bankarskog sektora. Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 vjerojatno će dodatno opteretiti ionako nisku profitabilnost njemačkog bankarskog sektora. Stoga se čini opravdanim da njemačke banke dodatno smanjuju troškove kako bi poboljšale profitabilnost i oslobodile sredstva za ulaganja u informacijske tehnologije i stvaranje organskoga kapitala. U tom bi smislu pomogla i daljnja konsolidacija.

(18) Nakon snažnog početka godine tržište rada pogoršalo se zbog mjera povezanih s pandemijom bolesti COVID-19. Kako bi ublažila učinke krize na zaposlenost i društvo, vlada je osigurala znatnu potporu u okviru programa skraćenog radnog vremena „Kurzarbeit". Olakšala je uvjete pristupa takvoj potpori, retroaktivno je proširila na radnike zaposlene preko agencija za privremeno zapošljavanje i povećala njezin obujam, što pridonosi očuvanju radnih mjesta i zaštiti prihoda kućanstava. Poslodavci dobivaju financijsku olakšicu time što za izgubljeno radno vrijeme ne moraju plaćati doprinose za socijalno osiguranje. Olakšanim pristupom potpori minimalnom dohotku (na temelju knjige II. njemačkog Socijalnog zakonika „Sozialgesetzbuch/SGB") osigurava se olakšica pri gubitku prihoda. Obiteljima s niskim primanjima pruža se potpora olakšavanjem pristupa dječjem doplatku i minimalnom dohotku. Osim toga, stanari koji su suočeni s gubitkom prihoda privremeno su zaštićeni od deložacije. Iako je Njemačka ostvarila dobre rezultate u pregledu socijalnih pokazatelja za potporu europskom stupu socijalnih prava, nedostatna pokrivenosti, ako se ne riješi, može zbog trenutačne krize dovesti do smanjenja prihoda ranjivih skupina.

(19) Njemačka je zahvaljujući svojem univerzalnom zdravstvenom sustavu s osiguranim pristupom visokokvalitetnoj skrbi u rješavanju zdravstvenih problema uspjela brzo povećati svoje kapacitete testiranja i intenzivne skrbi. Međutim, zbog trenutačne krize uzrokovane bolešću COVID-19 postoji stalna potreba za jačanjem otpornosti zdravstvenog sustava. Raspoloživost sestrinskoga kadra i privlačnost tog zanimanja i dalje su problem. Unatoč relativno velikom broju medicinskih sestara po glavi stanovnika, bolnice sve češće prijavljuju nepopunjena radna mjesta za medicinske sestre. Koordinacija između pružatelja primarne i bolničke zdravstvene zaštite te između zdravstvene i socijalne skrbi također bi se mogla poboljšati, među ostalim uvođenjem digitalnih alata. Infrastruktura e-zdravstva uvodi se ubrzanim tempom, no upotreba internetskih zdravstvenih usluga i usluga skrbi, e-recepata i razmjene medicinskih podataka i dalje je znatno ispod prosjeka EU-a. Novim zakonom donesenim u ožujku 2020. pridonosi se ublažavanju gospodarskih posljedica uzrokovanih bolešću COVID-19, prvenstveno za bolnice i liječnike u privatnim ordinacijama. Međutim, kako bi se skrb zadržala u svim područjima, morat će se osigurati dugoročno financiranje zdravstvenih ustanova jer su financijski prihodi institucija u zdravstvenom sektoru smanjeni zbog odgode operacija i liječenja koji nisu nužni, raspoloživa sredstva upotrebljavaju se za kupnju prioritetnih testova i opreme. Sa svojom snažnom istraživačkom bazom, Njemačka ima kapacitet za uključivanje u posebne istraživačke i inovacijske mjere kako bi odgovorila na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19, uključujući razvoj cjepiva i terapeutike te razvoj istraživačke mreže radi objedinjavanja i jačanja istraživanja u području njemačke sveučilišne medicine, te pružila potporu Koaliciji za inovacije u području pripravnosti za epidemiju.

(20) Kako bi se potaknuo gospodarski oporavak, bit će važno dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja. Javna i privatna ulaganja nastavila su se snažno povećavati u 2019., ali su i dalje zaostajala za potrebama. Javna ulaganja niža su od stope zamjene na lokalnoj razini,

na kojoj je zaostatak u ulaganjima još visok i iznosi 4 % BDP-a, te su i dalje otežana zbog ograničenih kapaciteta i planiranja. Već planirana ulaganja u zelene tehnologije i energiju, kao što su projekti za obnovu zgrada i obnovljivu energiju, na početku se mogu pojačano financirati. Unatoč nedavnim inicijativama ostvarivanje kratkoročnih i srednjoročnih ciljeva dekarbonizacije i klimatske neutralnosti do 2050. i dalje je izazov. To vrijedi i za ciljeve u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti jer cjenovni poticaji, posebno zbog niskih cijena nafte uslijed trenutačne krize uzrokovane bolešću COVID-19, odvraćaju od klimatski i ekološki prihvatljivog ponašanja. Za prelazak Njemačke na klimatski neutralno gospodarstvo tijekom duljeg će razdoblja biti potrebna znatna ulaganja u, među ostalim, obnovljivu energiju, energetsku infrastrukturu, energetsku učinkovitost i održiv promet. Isto tako, njemački Savezni ured za reviziju doveo je u pitanje isplativost mjera povezanih s prelaskom na zelenu energiju. Potrebni su dodatni napori i održiva ulaganja u energetske mreže kako bi se iskoristile prednosti potpuno integriranog sustava održive energije s dosljednim cjenovnim signalima. Čista mobilnost može se promicati odgovarajućim regulatornim mjerama uz veća i brža ulaganja u održivu prometnu infrastrukturu i rješenja za čistu mobilnost. Dodatna ulaganja u istraživanje i razvoj ključna su za poticanje oporavka u smislu postizanja održivijeg i konkurentnijeg gospodarstva. Rashodi za obrazovanje i istraživanje u 2018. iznosili su 9,1 % BDP-a, što je manje od nacionalnog cilja od 10 %. Privatna ulaganja u istraživanje i razvoj sve su više koncentrirana na velika poduzeća. Unatoč mjerama politike stambena je ponuda i dalje znatno ispod godišnjeg cilja izgradnje 375 000 novih stanova od 2017. do 2021. Politikama kojima se potiču ulaganja u stambenu izgradnju riješila bi se ta neravnoteža i poboljšala cjenovna pristupačnost stanovanja. Njemačka bi izradom programa za korištenje sredstava iz Fonda za pravednu tranziciju u razdoblju 2021.–2027. mogla lakše odgovoriti na neke izazove prelaska na klimatski neutralno gospodarstvo, osobito u područjima iz Priloga D Izvješću za Njemačku. To bi Njemačkoj omogućilo da na najbolji način iskoristi sredstva iz tog fonda.

(21) Moderna digitalna infrastruktura i digitalne usluge ključni su kada je mobilnost ograničena. Ulaganjima u digitalnu infrastrukturu i javne usluge može se poduprijeti gospodarski oporavak te pridonijeti smanjenju razlika između Njemačke i drugih zemalja u pokrivenosti mrežama vrlo visokoga kapaciteta, što je i dalje od ključne važnosti. U Njemačkoj je ta pokrivenost u 2019. iznosila 32,7 %, za razliku od prosjeka EU-a od 44 %, dok je povezanost objekata s mrežom optičkih vlakana iznosila 10,5 %, što je znatno niže od prosjeka EU-a od 33,5 %. U krizi uzrokovanoj bolešću COVID-19 došla je do izražaja važnost povezanih digitalnih usluga. Nedostaci u povezivosti mogu biti glavni čimbenik koji otežava ulaganja u digitalizaciju, posebno za MSP-ove, koji i dalje sporo uvode digitalne tehnologije. Njemačka i dalje u području digitalnih javnih usluga ostvaruje slabije rezultate od ostalih država članica unatoč poboljšanju tih usluga za poduzeća. Međutim, razina komunikacije putem interneta između javnih tijela i građana vrlo je niska. Provedba Zakona o internetskom pristupu sporo napreduje te će ostvarenje cilja digitalizacije svih 575 službi do kraja 2022. biti velik izazov. Taj bi zakon trebala provesti sva uključena javna tijela – savezna, državna i lokalna kako bi se ostvarila znatnija poboljšanja digitalne javne uprave.

(22) Regulatorno i administrativno opterećenje važno je zadržati na niskoj razini radi provedbe mjera potpore i šire. Zadržavanjem minimalnog administrativnog opterećenja za pristup mjerama potpore trebalo bi se osigurati da manja poduzeća primaju jednaku potporu od posrednika kao i veća poduzeća. Smanjenjem drugih administrativnih opterećenja u širem smislu, dakle onih koje nadilaze mjera potpore,

primjerice primjenom fleksibilnosti na birokratske postupke koji nisu nužni, može se pružiti dodatna pomoć MSP-ovima.

(23) Tehnološki napredak promijenio je tržište rada već i prije izbijanja krize uzrokovane bolešću COVID-19, zbog čega je potrebno povećano financiranje obrazovanja i osposobljavanja, uključujući prekvalifikaciju i usavršavanje te poboljšanje digitalnih vještina. Ta je potreba uslijed krize uzrokovane bolešću COVID-19 postala još veća, posebno u slučaju radnika zaposlenih u sektorima na koje bi ograničavanje socijalnih kontakata moglo dulje vrijeme utjecati ili radnika kojima prijeti opasnost od nezaposlenosti. Nagli prelazak na digitaliziranije društvo i obrazovanje od kuće može biti poseban izazov za učenike i studente iz ugroženih skupina koji kod kuće nemaju pristup digitalnim rješenjima i potpori. To uključuje studente s invaliditetom. Posebno je potrebno osigurati da svi učenici i studenti steknu ključne vještine utvrđene u kurikulumu kako poremećaji uslijed bolesti COVID-19 koji traju nekoliko mjeseci ne bi uzrokovali štetu za cijeli život. Postoji opasnost od pogoršanja postojećih nejednakosti u osnovnim vještinama, koje su povezane sa socioekonomskim i migrantskim podrijetlom. Kriza je naglasila važnost daljnjeg razvoja obrazovnog sustava kako bi se promicao pametan i uključiv oporavak te nastavio put prema zelenoj i digitalnoj tranziciji.

(24) Iako se ove preporuke prije svega odnose na ublažavanje socioekonomskih posljedica pandemije i olakšavanje gospodarskog oporavka, preporuke za Njemačku iz 2019. koje je Vijeće usvojilo 9. srpnja 2019. odnosile su se i na reforme koje su iznimno važne za uklanjanje srednjoročnih i dugoročnih strukturnih nedostataka. Te su preporuke i dalje relevantne i kontinuirano će se pratiti tijekom godišnjeg ciklusa europskog semestra sljedeće godine. Isto vrijedi i za preporuke koje se odnose na investicijske politike. O tim potonjim preporukama trebalo bi voditi računa pri izradi strateških programa financiranja kohezijske politike nakon 2020., među ostalim i pri izradi mjera ublažavanja i strategija izlaska iz aktualne krize.

(25) Europski semestar pruža okvir za kontinuiranu koordinaciju gospodarskih politika i politika zapošljavanja u Uniji, što može pridonijeti održivom gospodarstvu. Države članice u svojim su nacionalnim programima reformi za 2020. razmotrile postignuti napredak u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja. Osigura li punu provedbu preporuka navedenih u nastavku, Njemačka će pridonijeti napretku u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja i zajedničkim nastojanjima da se u Uniji zajamči konkurentna održivost.

(26) Bliska koordinacija među gospodarstvima u ekonomskoj i monetarnoj uniji ključna je za brz oporavak od negativnog gospodarskog učinka bolesti COVID-19. Njemačka bi, kao država članica čija je valuta euro i uzimajući u obzir političke smjernice Euroskupine, trebala osigurati usklađenost svojih politika s preporukama za europodručje i s politikama drugih država članica europodručja.

(27) Komisija je u okviru Europskog semestra 2020. provela sveobuhvatnu analizu ekonomske politike Njemačke i objavila je u Izvješću za Njemačku za 2020. Ocijenila je i Program stabilnosti za 2020. i Nacionalni program reformi za 2020. te mjere poduzete nakon preporuka upućenih Njemačkoj prethodnih godina. Komisija je u obzir uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socioekonomsku politiku u Njemačkoj nego i njihovu usklađenost s pravilima i smjernicama Unije jer je potrebno unaprijediti opće gospodarsko upravljanje u Uniji na način da se s razine Unije pridonosi budućim nacionalnim odlukama.

(28) Uzimajući u obzir tu ocjenu, Vijeće je ocijenilo Program stabilnosti za 2020. i njegovo je mišljenje[8] posebno navedeno u preporuci 1. u nastavku.

(29) Uzimajući u obzir detaljno ispitivanje koje je provela Komisija i tu ocjenu, Vijeće je ocijenilo Nacionalni program reformi za 2020. i Program stabilnosti za 2020. U ovim se preporukama vodilo računa o tome da je potrebna pomoć u borbi protiv pandemije i olakšanju gospodarskog oporavka prvi korak u pravcu korekcije neravnoteža. Preporuke koje se izravno odnose na makroekonomske neravnoteže koje je Komisija utvrdila u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) br. 1176/2011 navedene su u preporuci 2.

PREPORUČUJE da Njemačka u 2020. i 2021. poduzme djelovanje kojemu je cilj:

1. U skladu s općom klauzulom o odstupanju, poduzeti sve potrebne mjere i učinkovito odgovoriti na pandemiju, održati gospodarstvo i pružiti potporu oporavku koji će uslijediti. Kada to gospodarski uvjeti dopuste, provoditi fiskalne politike s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja. Mobilizirati odgovarajuća sredstva i ojačati otpornost zdravstvenog sustava, među ostalim uvođenjem usluga e-zdravstva.

2. Dati prednost provedbi i financiranju već razrađenih projekata javnih ulaganja i promicati privatna ulaganja za potporu oporavku gospodarstva. Usmjeriti ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju, osobito u održiv promet, čiste, učinkovite i integrirane energetske sustave, digitalnu infrastrukturu i vještine, stanogradnju, obrazovanje i istraživanja te inovacije. Poboljšati digitalne javne usluge na svim razinama te poticati digitalizaciju u malim i srednjim poduzećima. Smanjiti regulatorno i administrativno opterećenje poduzeća.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik

[8] U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97.